

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Державний природознавчий музей
Львівське відділення Українського
ентомологічного товариства

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ВИВЧЕННЯ ЕНТОМОФАУНИ
ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ**

Тези доповідей науково-практичної конференції
XV Львівська ентомологічна школа

ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ

МУЗЕЙ

Львів — 2021

УДК 595.7

Науково-практична конференція XV Львівська ентомологічна школа проводиться відповідно до плану роботи Державного природознавчого музею НАН України

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного природознавчого музею НАН України.

Редакційна колегія:

Т. П. Яницький, кандидат біологічних наук, директор ДПМ НАНУ — голова ред. кол.

В. Б. Різун, кандидат біологічних наук, с.н.с. — заст. голови ред. кол.

Г. В. Середюк, кандидат біологічних наук — відповідальний редактор

Г. Г. Гуштан, кандидат біологічних наук

К. В. Гуштан, кандидат біологічних наук

Актуальні проблеми вивчення ентомофауни західного регіону України: збірник тез науково-практичної конференції (Кременець, 11-13 червня 2021 р.). — Львів: Державний природознавчий музей НАН України, 2021. — 30 с. [Електронне видання]

ISBN 978-966-02-9619-0 (електронне видання)

Збірник містить тези виступів учасників науково-практичної конференції XV Львівська ентомологічна школа «Актуальні проблеми вивчення ентомофауни західного регіону України», що відбулася в Національному природному парку «Кременецькі гори» 11-13 червня 2021 р.

Тези присвячено актуальним питанням вивчення стану різноманіття ентомофауни та багаторічним змінам його складу, раритетній складовій регіональної ентомобіоти, адвентивним видам та особливостям їхнього входження у склад регіональної біоти, проблемам охорони рідкісних і зникаючих видів тощо.

УДК 595.7

Матеріали подано в авторській редакції, за достовірність фактів, цитат, посилань на джерела та вживання назв документів, власних імен тощо відповідають автори публікацій.

ISBN 978-966-02-9619-0 (електронне видання)

© Державний природознавчий музей НАН України

ЗМІСТ

Голіней Г. М., Яворницька Н.В. Матеріали до вивчення родини біланові (Lepidoptera, Pieridae) у колекціях ТНПУ ім. В. Гнатюка	5
Гуштан Г.Г. Кліщі-орібатиди (Oribatida) Закарпаття у вебресурсі Центр даних «Біорізноманіття України»	6
Гуштан К.В., Щербаченко Т.М. Оцифрування колекції бабок (Insecta: Odonata) Державного природознавчого музею НАН України	7
Довганюк І.Я. Видове різноманіття комах на горі Дівочі скелі Національного природного парку «Кременецькі гори»	8
Жовнерчук О.В., Колодочка Л.О., Бондарев В.Ю. Підсумки перших досліджень кліщів-мешканців рослин (Tetranychidae, Phytoseiidae) у Природному заповіднику «Розточчя»	9
Zamoroka A.M. Agarantia intermedia Ganglbauer, 1884 and Agarantia violacea (Fabricius, 1775) in Ukraine	10
Зінченко М.О., Сухомлін К.Б., Зінченко О.П., Теплюк В.С. Біологія, морфологія та молекулярні дані мошок (Diptera: Simuliidae) групи видів "noellery" з України	13
Калюжна М.О. Адаптації браконід до паразитування на хазяях із неповним перетворенням (Hymenoptera, Braconidae: Aphidiinae, Euphorinae)	15
Коваль Н.П., Чумак М.В. Жуки-ковалики (Coleoptera, Elateridae) фауни Ужанського національного природного парку	16
Kovalchuk A. The first find for Ukraine the littoral bush-cricket Pholidoptera littoralis (Fieber, 1853) from Transcarpathia	17
Кравець Н.Я. Значення індексів біорізноманіття для моніторингу регіональної ентомобіоти	19
Питель С.Р., Скирпан І.П. Оси (Vespoidea та Apoidea: Spheciformes) природного заповідника «Розточчя»	20
Різун В.Б. До проблеми створення віртуальних природничих колекцій	21
Савчак О.Р., Капрусь І.Я. Таксономічна та екологічна структура таксоцену колембол низового болота НПП «Яворівський»	24
Середюк Г.О., Чумак В.О., Капелюх Я.І. Знахідка Hemerobius gilvus Stein, 1863 (Neuroptera, Hemerobiidae) у Тернопільській області	26
Чумак В.О., Капелюх Я.І., Чумак М.В., Дєдусь В.І., Середюк Г.В. Знахідка Otho spondyloides (Germar, 1818) (Coleoptera, Eucnemidae) у природному заповіднику «Медобори»	28

Яницький Т.П.

Використання вебресурсу Центр даних «Біорізноманіття України» для моніторингу стану довкілля

29

МАТЕРІАЛИ ДО ВИВЧЕННЯ РОДИНИ БІЛАНОВІ (LEPIDOPTERA, PIERIDAE) У КОЛЕКЦІЯХ ТНПУ ІМ. В. ГНАТЮКА

ГОЛІНЕЙ Г. М., ЯВОРНИЦЬКА Н. В.

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Ряд Лускокрилі (Lepidoptera) характеризується великою таксономічною різноманітністю (Некрутенко, 2005, Канарський, 2007). На сьогодні дослідження видового різноманіття цього ряду комах є важливими та актуальними, оскільки метелики відіграють важливу роль у природних екосистемах, а особливо цінною є їхня функція як біоіндикаторів.

Проведено критичний аналіз видового різноманіття комах з родини біланові (Pieridae), які зберігаються в ентомологічних колекціях кафедри ботаніки та зоології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. У колекціях представлені як матеріали зібрані під час власних досліджень, так і матеріали зібрані студентами під час навчально-польових практик, а також ентомологами-любителями протягом 2000–2020 рр.

З родини Pieridae було встановлено 9 видів загальною кількістю 181 особина. Досліджені комахи належать до шести родів: *Anthocharis*, *Aporia*, *Pieris*, *Pontia*, *Colias*, *Gonepteryx*.

У результаті проведених досліджень виявлено кількість особин таких видів цієї родини: зоряниця Аврора (*Anthocharis cardamines* L.) – 1 ♂, білан жилкуватий (*Aporia crataegi* L.) – 3 ♂♂, білан капустианий (*Pieris brassicae* L.) – 17 ♂♂ і 29 ♀♀, білан ріп'яний (*P. rapae* L.) – 35 ♂♂ і 26 ♀♀, білан брукв'яний (*P. napi* L.) – 16 ♂♂ і 15 ♀♀, білюх ріпаковий (*Pontia daplidice* L.) – 3 ♂♂ і 1 ♀, жовтوخ помаранчик (*Colias crocea* G.) – 2 ♂♂ і 3 ♀♀, жовтух осьмак (*C. hyale* L.) – 3 ♂♂ і 4 ♀♀ та цитринець (*Gonepteryx rhamni* L.) – 15 ♂♂ і 8 ♀♀.

Слід зазначити, що всі ідентифіковані нами види поширені повсюдно на території України. Однак, найбільше в колекціях виявлено білана капустияного (*Pieris brassicae*) і ріп'яного (*P. rapae*), які на личинкових стадіях є шкідниками сільськогосподарських культур.

Види, які занесені до Червоної книги України (2009) (*Zegris eupheme*, *Euchloe ausonia*, *Colias palaeno*) в ентомологічних колекціях не виявлені.

Дослідження комах з родини біланових (Pieridae) продовжуються і надалі буде проведено порівняльний аналіз видового різноманіття за матеріалами зібраними впродовж 2019–2020 років.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ЕНТОМОФАУНИ
ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ**

*Тези доповідей науково-практичної конференції
XV Львівська ентомологічна школа*

(електронне видання)

Верстка: Різун В. Б.
Обкладинка, дизайн: Середюк Г. В.
Фото на обкладинці: Середюк Г. В.